

d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti soukromého obžalobce, uplatňující důvody zmatečnosti § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř., nelze přiznati úspěchu. Jde především o námitku stížnosti, že si soud vykládal mylně význam slova »brutální«, pokud odvozuje toto slovo od italského »brutto« a má za to, že toto slovo znamená jednání »hrubé a neslušné«, nikoli jednání »násilné«. Proti tomu tvrdí stížnost, že slovo »brutální« pochází z latinského slova »brutus«, znamená surovou činnost manuální a proto nepřiléhá jako oprávněná kritika na jednání, které bylo jen »netaktní« a »ne fair«. Lze ponechati zcela stranou etymologický původ slova »brutální«; rozhodným je a v tomto směru lze úplně přisvědčiti názoru soudu nalézacího, že se slova toho v obecné mluvě běžně užívá nejen k označení fyzické hrubosti — násilného jednání, manuálního — nýbrž i ve smyslu přeneseném vůbec o každém jednání hrubě se přičícím slušnosti a společenskému taktu, třebaže hrubost se neprojevila právě po stránce fyzické násilnými skutky, nýbrž slovy nebo jiným způsobem. Jelikož rozsudek zjišťuje, že podle obsahu a souvislosti článku každý musel poznati, že slova »brutální« bylo užito v tomto přeneseném smyslu, což zejména i z toho vysvítá, že se v téže souvislosti o soukromém obžalobci psalo, že měl by zachovati více klidu, slušnosti a společenského taktu, pozbývá veškerého významu stížností vyslovený názor, že by slovo »brutální« vlastně u obecnstva mohlo vzbuditi nesprávnou představu o surovém jednání soukromého obžalobce, kterého vůbec nebylo. Okolnost, zda závadný výrok zněl, že se »vykašle nebo vyflákne«, nebo dokonce »vy . . .«, nepadá dále na váhu, neboť ať již výrok zněl tak či onak, byl dojista, poněvadž se stal při akademii — »mezi slavností« — tak, že ho více lidí mohlo slyšeti, takového rázu, že se přičil společenskému taktu a slušnosti tou měrou, že právem mohl býti označen jako »brutální«.

Čís. 3607.

Vypovídal-li kdo nepravdivě jako svědek v trestním řízení proti osobě, kterou udal křivě ze zločinu, dopouští se vedle zločinu § 209 tr. zák. i zločinu podle § 199 a) tr. zák., neměl-li soudce v době výsledku důvod pokládati ho za podezřelého z trestného činu a vypovídal-li křivě ne proto, by sobě pomohl, nýbrž proto, by usvědčil udaného.

(Rozh. ze dne 2. října 1929, Zm II 89/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 27. února 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem utrhaní na cti podle § 209 tr. zák. a zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. namítá stížnost, že stěžovatel neměl býti uznán vinným vedle zločinu podle § 209 tr. zák. i zločinem podle §§ 197, 199 a) tr. zák., spáchaným vydáním křivého svědectví před soudem v trestní věci, jež byla zahájena na jeho křivé udání proti T-ovi, an prý rozsudek sám zjišťuje, že »již tehdy« — rozumí se v době trestního vyhledávání proti T-ovi bylo nápadným, že C. ve své krosně žádných peněz neměl, poněvadž při tahanici o krosnu suché hrušky se z ní vysypaly a peněženky mezi nimi nebylo, a že nápadným bylo také, že ani C. ani M., kterému prý oněch 220 Kč patřilo na polovici, při odebrání krosny T-e neupozornili, že v uzlíku s hruškami jsou peníze. Poněvadž prý tyto okolnosti musely býti nápadny i vyhledávajícímu soudci, když vyslýchal obžalované Cyrila C-a a Josefa M-e jako svědky, bylo prý povinností soudcovou, by dnešního stěžovatele Cyrila C-a vyslechl jako obviněného, nikoliv jako svědka, ježto prý se musel subjektivně cítiti jako obviněný a svou výpověď prý chtěl pomoci sobě, takže šlo v podstatě o zodpovídání se obžalovaného, nikoliv o seznání svědecké. Tím, že byl nesprávně slyšen jako svědek, dostal se prý do situace, v níž mu nezbylo než udati nepravdu. Než zmateční stížnost je na omylu. Podle spisů okresního soudu na Vsetíně T 259/28, jež byly přečteny při hlavním přelíčení, konaném 27. února 1929, byli slyšeni oba pozdější obžalovaní Cyril C. a Josef M. v trestním vyhledávání zahájeném proti Pavlu T-ovi pro zločin krádeže k jejich vlastnímu trestnímu udání jako svědci dne 13. února 1928. Obviněný T. byl slyšen 23. února 1928 a svědek V. 1. března 1928. Dne 15. března 1928 prohlásil státní zástupce, že ke stíhání Pavla T-e pro zločin krádeže nemá důvodu, zřejmě proto, že podle seznání obviněného T-e, potvrzeného výpovědí svědka V-a, ukázal se obsah trestního udání proti T-ovi neodůvodněným nebo aspoň pochybným. Teprve po novém oznámení četnictva 30. července 1928, jež zatím konalo o věci další šetření, bylo proti obžalovaným C-ovi a M-ovi jako podezřelým zavedeno trestní řízení pro zločiny podle § 209 tr. zák. a §§ 197, 199 a) tr. zák. Z tohoto časového postupu jest patrné, že v době svědeckého výslechu obžalovaných C-a a M-e neměl vyhledávající trestní soudce důvodu pokládati je za podezřelé z trestného činu, ježto toto podezření vzniklo teprve později, když byli vyslechnuti T. a V. a bylo potvrzeno teprve dodatečným šetřením četnictva; z obsahu seznání obžalovaných plyne, že vypovídali jako svědci křivě nikoliv proto, by sobě pomohli, nýbrž, by usvědčili obviněného T-e, proti němuž, jak později sami doznali, učinili trestní udání ze msty. Podle toho nemá a nemůže míti rozsudkový výrok, »že již tehdy bylo nápadným atd.« smysl, jaký mu dává zmateční stížnost, že totiž oba obžalovaní byli podezřelí z trestných činů již při svém svědeckém výslechu, nýbrž že toto podezření vzniklo sice »tehdy«, t. j. za vyhledávání v trestní věci proti T-ovi, ale ovšem až po svědeckém výslechu obou obžalovaných. Nehledíc tedy k tomu, že rozsudek neobsahuje výroku o tom, že snad obžalovaný C. v době svědeckého výslechu byl nebo nebyl v si-

tuaci, v níž mu nezbylo, než udati nepravdu, nezjišťuje nalézací soud ani skutečností, z nichž by bylo lze na takovou situaci usuzovati a které by opravňovaly k úsudku, že se stěžovatel při svém výsledku cítil subjektivně obviněným a že chtěl svou křivou výpověď pomoci sobě. Není tudíž zmateční stížnost ani v tomto směru odůvodněna; právní posouzení věci ve směru dotčeném zmateční stížností odpovídá správnému použití zákona. Bylo ji proto zavrhnouti.

Čís. 3608.

Skutkovým zjištěním, že obžalovaný již předem neměl úmyslu objednávku vyřídití a že překážky, na něž se odvolával, jen předstíral, není ještě dána skutková podstata zločinu podvodu, která vyžaduje v době činu kromě lstivého předstírání nebo jednání také úmysl poškoditi; nevyžaduje se však, by škoda neodvratně nastala.

(Rozh. ze dne 3. října 1929, Zm I 63/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 29. listopadu 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Obžalovaný uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 5, 9 a), 10 § 281 tr. ř. Odůvodněna jest již výtku zmatečnosti podle čís. 9 a), neboť napadený rozsudek zjišťuje sice, že obžalovaný již předem neměl úmyslu objednávku vyřídití a že překážky, na něž se odvolával, jen předstíral, avšak tímto skutkovým zjištěním není ještě dána skutková podstata zločinu podvodu, která vyžaduje kromě lstivého předstírání nebo jednání také úmysl poškoditi ať již osobu v omyl uvedenou neb někoho jiného. Úmysl nevrátiti peníze by nestačil, kdyby byl zároveň zjištěn úmysl obžalovaného dodatí cihly, neboť ten by též vylučoval úmysl poškoditi objednatele. Tento úmysl poškozovací v době činu napadený rozsudek přesně nezjišťuje — nehledíc ani k tomu, že jest v rozporu sám se sebou, zjišťuje, že obžalovaný neměl úmyslu objednávku vyřídití, a zjišťuje zároveň, že objednal pro obec R-ckou u K-ské cementárny dne 21. června 1927 24.600 kusů struskových cihel kladenských k vypravení kolem 25. srpna t. r. — a proto je rozsudek zmatečný již podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Poukazuje-li zmateční stížnost také k tomu, že škoda ještě nenastala a že nelze o ní ještě mluvit, poněvadž ji objednatelé dodávky cihel civilně-právně dosud ani neuplatňovali, jest připomenouti, že skutková podstata podvodu nevyžaduje, by škoda neodvratně také nastala.